

NDRYSHIME TË SKK 3 “INSTRUMENTET FINANCIARE” - I PËRMIRËSUAR

Paragrafët 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81 dhe 82 janë shtuar të rinj. Përmbajtja dhe paragrafët 1, 2, 4, 83, 84 janë ndryshuar. Paragrafët 36, 44 dhe 45 janë fshirë. Teksti i shtuar është i nënvizuar, teksti i fshirë ka vizë në mes.

OBJEKTIVI DHE BAZAT E PËRGATITJES

1. Objektivi i Standardit Kombëtar të Kontabilitetit 3 *Instrumentet financiare* (SKK 3 i përmirësuar), miratuar nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit dhe shpallur nga Ministri i Financave, është dhënia e parimeve të njohjes, matjes dhe vlerësimit të mëpasshëm të instrumenteve financiare si dhe të shpjegimeve të nevojshme në pasqyrat financiare të përgatitura në përputhje me Standardet Kombëtare të Kontabilitetit. Standardet Kombëtare të Kontabilitetit bazohen në parimet e kontabilitetit dhe raportimit, të pranuar në shkallë ndërkombëtare, kërkesat e përgjithshme të të cilave përshkruhen në Ligjin nr. 25/2018, “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, publikuar në maj 2018.

2. SKK 3 mbështetj në standardin ndërkombëtar të kontabilitetit SNK 32 *Instrumentet financiare: paraqitja* dhe SNK 39 *Instrumentet financiare: njohja dhe matja*. SKK 3 i përmirësuar është ndryshuar për t’u bërë i krahasueshëm me Seksionin 11 *Instrumentet Financiare Bazë* dhe Seksionin 12 *Çështje të tjera për instrumentet financiare* të SNRF për NVM-të (2009). Një tabelë korresponduese e paragrafëve të SNRF për NVM-të (2009) është dhënë në paragrafin 84. Për rastet që nuk janë trajtuar në mënyrë të drejtpërdrejtë nga SKK 3 i përmirësuar ose ndonjë SKK tjetër, drejtuesit e njësisë ekonomike raportuese duhet që, me miratimin e Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit, të aplikojnë politika të tilla që sigurojnë një pasqyrim të vërtetë e të besueshëm të pozicionit financiar, performancës financiare dhe ndryshimeve të fluksit të mjeteve monetare të njësisë ekonomike, siç kërkohet në nenin 11 të Ligjit nr. 25/2018 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare”, publikuar në maj 2018.

SEKSIONI 1 – INSTRUMENTET FINANCIARE BAZË

FUSHA E ZBATIMIT

4. Seksioni 1 i këtij Standardi do të zbatohet për kontabilizimin e instrumenteve të mëposhtme financiare:

(a) mjetet monetare.

(b) një instrument borxhi (llogari, dëftesë ose hua e arkëtueshme ose e pagueshme) që plotëson kushtet në paragrafin 7.

(c) një zotim për të marrë një hua e cila:

(i) nuk mund të paguhet në para, dhe

(ii) kur zotimi realizohet, pritet që ai të plotësojë kushtet e dhëna në paragrafin 7.

SEKSIONI 2 - ÇËSHTJE TË TJERA PËR INSTRUMENTET FINANCIARE

FUSHA E ZBATIMIT

46. Seksioni 2 zbatohet për instrumentet dhe transaksionet financiare të tjera më të ndërlikuara. Nëse një njësi ekonomike hyn në transaksione vetëm të instrumenteve financiare bazë të seksionit 1 atëherë seksioni 2 nuk është i zbatueshëm. Megjithatë, edhe njësitë ekonomike që përdorin vetëm instrumentet financiare bazë do të kenë parasysh objektin e seksionit 2 për t'u siguruar se ato janë të përjashtuar.

47. Seksioni 2 i këtij Standardi do të zbatohet edhe për investimet në aksione të preferuara të pakonvertueshëm dhe të pashitshëm dhe aksione të zakonshme të pashitshëm, që tregtohen publikisht ose vlera e drejtë e të cilëve, në të kundërt mund të matet në mënyrë të besueshme.

48. Seksioni 2 i këtij Standardi do të zbatohet për të gjitha instrumentet financiare, përveç sa më poshtë:

- (a) atyre që mbulohen nga seksioni 1.
- (b) interesave në filiale (shih SKK 9), interesat në pjesëmarrje dhe sipërmarrjet e përbashkëta (shih SKK 14)
- (c) të drejtat sipas kontratave të sigurimit përveç kontratës së sigurimit që mund të rezultojë në një humbje të të dyja palëve si rezultat i kushteve kontraktuale që nuk kanë lidhje me:
 - (i) ndryshimet në rrezikun e siguruar;
 - (ii) ndryshimet në kursin e këmbimit të monedhave të huaja; ose me
 - (iii) një mosplotësim të detyrimit nga njëra prej palëve.
- (e) instrumentet financiare që plotësojnë përkufizimin e 'kapitalit të vet' të njësisë ekonomike
- (f) qiratë (shih SKK 7 *Qiratë*) përveç rastit kur qiraja mund të rezultojë në një humbje të qiradhënësit ose qiramarrësit si rezultat i kushteve kontraktuale që nuk kanë lidhje me:
 - (i) ndryshimet në çmimin e aktivit të dhënë me qira;
 - (ii) ndryshimet në kurset e këmbimit të monedhave të huaja; ose me
 - (iii) një mosplotësim të detyrimit nga njëra prej palëve
- (g) kontratat për shuma të kushtëzuara në një kombinim biznesi (shih SKK 9). Ky përjashtim vlen vetëm për blerësin

49. Shumica e kontratave për të blerë ose shitur një element jo-financiar të tillë si një mall, inventar, ose aktive afatgjata materiale, janë të përjashtuara nga ky seksion, sepse këta elementë nuk janë instrumente financiare. Megjithatë, ky seksion zbatohet për të gjitha kontratat që i kalojnë rreziqet mbi blerësit apo shitësit, të cilat nuk janë tipike të kontratave për të blerë ose shitur aktive materiale. Për shembull, ky seksion zbatohet për kontratat që mund të rezultojnë në një humbje të blerësit ose shitësit si rezultat i kushteve kontraktuale që nuk kanë lidhje me ndryshimet në çmimin e elementit jofinanciar, ndryshimet në kursin e këmbimit të monedhave të huaja, ose me një mosplotësim të detyrimit nga njëra palë.

50. Përveç kontratave të përshkruara në paragrafin 49, ky seksion zbatohet për kontratat e blerjes apo shitjes të elementeve (zërave) jo-financiare, nëse kontrata mund të shlyhet neto në para ose në një instrument financiar tjetër, ose me shkëmbimin e instrumenteve financiare sikur kontratat të ishin instrumente financiare, me përjashtim të: kontratave, që lidhen dhe vazhdojnë të mbahen për qëllime të marrjes ose ofrimit të një zëri jo-financiar në përputhje me blerjen e pritshme, shitjen apo kërkesat e përdorimit që ka njësia ekonomike, të cilat nuk janë instrumente financiare për qëllime të këtij seksioni.

NJOHJA DHE MATJA

Njohja

51. Një njësi ekonomike duhet të njohë një aktiv financiar ose një detyrim financiar vetëm kur njësia ekonomike bëhet palë në kushtet kontraktuese të instrumentit.

Matja

52. Një njësi ekonomike, kur njeh një aktiv ose detyrim financiar sipas seksionit 2, duhet ta matë atë me vlerën e drejtë, e cila është zakonisht çmimi i transaksionit.

Vlerësimi i mëpasshëm

53. Në fund të çdo periudhe raportimi, një njësi ekonomike duhet të matë të gjitha instrumentet financiare që janë objekt i seksionit 2 me vlerën e drejtë dhe të njohë ndryshimet në vlerën e drejtë në fitim ose humbje, përveç: instrumenteve të kapitalit që nuk tregtohen publikisht dhe vlera e drejtë e të cilave nuk mund të matet ndryshe në mënyrë të besueshme, si dhe kontratave të lidhura me instrumente të tillë që, nëse ushtrohen, do të rezultojnë në dhënien e këtyre instrumenteve, të cilat do të maten me koston pakësuar me shumën e zhvlerësimit.

54. Nëse një matje e besueshme e vlerës së drejtë nuk është më e disponueshme për një instrument kapitali që nuk tregtohet publikisht, por matet me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, vlera e drejtë në datën e fundit që instrumenti ka qenë i matshëm në mënyrë të besueshme, trajtohet si kosto e instrumentit. Njësia ekonomike do të vlerësojë këtë instrument me shumën e koston së tij pakësuar me zhvlerësimin deri sa një matje e besueshme e vlerës së drejtë të jetë e disponueshme.

55. Një investim të aksione të zakonshme ose të preferuara matet me vlerën e drejtë nëse vlera e drejtë e aksioneve mund të matet në mënyrë të besueshme. Një njësi duhet të përdorë hierarkinë vijuese për të vlerësuar vlerën e drejtë të aksioneve:

(a) Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë është çmimi i kuotuar për një aktiv të ngjashëm në një treg aktiv. Ky është zakonisht çmimi aktual i ofertës

(b) Kur çmimet e kuotuar janë të padisponueshme, çmimi i një transaksioni të kohëve të fundit për një aktiv të ngjashëm siguron evidencë për vlerën e drejtë, për sa kohë nuk ka pasur ndonjë ndryshim domethënës në rrethanat ekonomike ose një kalim domethënës i kohës që kur ka ndodhur transaksioni. Nëse njësia mund të tregojë që çmimi i transaksionit të fundit nuk është një vlerësim i mirë i vlerës së drejtë (psh sepse ai reflekton vlerën që një njësi do të merrte ose paguante në një transaksion të detyruar, likuidim jo vullnetar ose shitje në gjendje të vështirë), ky çmim rregullohet.

(c) Nëse tregu për aktivin nuk është aktiv dhe transaksionet e kohëve të fundit për llogari të tyre për një aktiv të ngjashëm nuk janë një vlerësim i mirë i vlerës së drejtë, një njësi vlerëson vlerën e drejtë duke përdorur një teknikë vlerësimi. Objektivi i përdorimit të një teknike vlerësimi është për të

vlerësuar çfarë çmimi do të kishte qenë në datën e matjes në një shkëmbim me vullnet të lirë të motivuar nga konsideratat normale të biznesit.

Udhëzimet për teknikat e vlerësimit të vlerës së drejtë jepen në paragrafët 56-63.

Vlera e drejtë - Teknikat e vlerësimit

56. Teknikat e vlerësimit përfshijnë përdorimin, nëse është e disponueshme, të referencave të transaksioneve me vullnet të lirë të kohëve të fundit për një aktiv të ngjashëm mes palëve në dijeni, me vullnet të lirë, për vlerën e drejtë të një aktivi tjetër që është në thelb i njëjtë si aktivi që po matet, me analizat e flukseve të mjeteve monetare dhe modeleve të vlerësimit të opsioneve. Nëse ka një teknikë vlerësimi gjerësisht të përdorur nga pjesëmarrësit e tregut për t'i vendosur një çmim aktiviteti dhe kjo metodë ka treguar që siguron vlerësime të besueshme të çmimeve të përfuara në transaksionet aktuale të tregut, njësi përdor atë teknikë.

57. Objektivi i përdorimit të një teknike vlerësimi është të vendoset çfarë çmimi do të kishte qenë në datën e matjes në një transaksion të kryer në mënyrë të vullnetshme mes palëve të palidhura me njëra-tjetrën, të motivuara nga shumatat normale të biznesit. Vlera e drejtë vlerësohet në bazë të rezultateve të një teknike vlerësimi që përdor maksimumin e inputeve të tregut dhe mbështetet sa më pak të jetë e mundur inputet e vendosura në njësi. Një teknikë vlerësimi pritet të arrijë një vlerësim të besueshëm të vlerës së drejtë nëse:

- (a) ajo paraqet në mënyrë të arsyeshme sesi tregu pritet t'i caktojë një çmim aktiviteti; dhe
- (b) inputet për vlerësimin teknik përfaqësojnë në mënyrë të arsyeshme pritshmërinë dhe matjet e faktorëve të riskut të kthimit thelbësore në aktiv.

Treg jo-aktiv: instrumentet e kapitalit

58. Vlera e drejtë e investimeve në aktive që nuk kanë një çmim tregu të kuotuar, në një treg aktiv, është i matshëm në mënyrë të besueshme nëse:

- (a) ndryshueshmëria në shtrirjen e vlerësimit të arsyeshëm të vlerës së drejtë nuk është domethënëse për atë aktiv; ose
- (b) probabilitetet e vlerësimeve të ndryshme brenda shtrirjes mund të maten në mënyrë të arsyeshme dhe të përdoren në vlerësimin e vlerës së drejtë.

59. Ka shumë situata në të cilat ndryshueshmëria në shtrirjen e vlerësimeve të arsyeshme të vlerës së drejtë të aktiveve që nuk kanë një çmim tregu të kuotuar, është e mundshme të mos jetë domethënëse. Normalisht është e mundur për të vlerësuar vlerën e drejtë të një aktivi që një njësi ekonomike ka blerë nga një palë e jashtme. Gjithsesi, nëse shtrirja e vlerësimit të arsyeshëm të vlerës së drejtë është domethënëse dhe probabilitetet e vlerësimeve të ndryshme nuk janë të matshme në mënyrë të arsyeshme, njësi matja e aktivitetit në vlerën e drejtë.

60. Nëse një matje e besueshme e vlerës së drejtë nuk është më e disponueshme për një aktiv të matur në vlerën e drejtë (psh një instrument kapitali i matur me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes), vlera e tij kontabël në datën e fundit në të cilën aktivi ishte i matshëm në mënyrë të besueshme bëhet kosto e tij e re. Njësi duhet të masë aktivin me këtë kosto minus zhvlerësimin derisa bëhet e disponueshme një matje e besueshme e vlerës së drejtë.

61. Një njësi ekonomike duhet të zbatojë udhëzimet mbi vlerën e drejtë të dhëna në paragrafët 56-60 për matjen e vlerës së drejtë në përputhje me këtë seksion.

62. Vlera e drejtë e një detyrimi financiar që është i pagueshëm kundrejt kërkesës nuk duhet të jetë më e vogël se shumta e pagueshme kundrejt kërkesës, e skontuar që nga data e parë që shumta mund të kërkohej të paguhet.

63. Një njësi ekonomike nuk do të përfshijë shpenzimet e transaksionit në matjen fillestare të aktiveve dhe detyrimeve financiare që do të maten më vonë me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes. Nëse pagesa për një aktiv është shtyrë ose është financuar me një normë interesi që nuk është një normë e tregut, njësi ekonomike, fillimisht, do të matë aktivin me vlerën aktuale të pagesave të ardhshme të skontuar me normën e tregut të interesit.

ZHVLERËSIMI I INSTRUMENTEVE FINANCIARE TË MATURA ME KOSTO OSE KOSTO TË AMORTIZUAR

64. Një njësi ekonomike duhet të zbatojë udhëzimet për zhvlerësimin e një instrumenti financiar të matur me kosto, të dhëna në paragrafët 22-27 për instrumentet financiare të matura me koston e pakësuar me zhvlerësimin në përputhje me këtë seksion.

ÇREGJISTRIMI I NJË AKTIVI FINANCIAR OSE DETYRIMI FINANCIAR

65. Një njësi ekonomike duhet të zbatojë kërkesat e çregjistrimit të dhëna në paragrafët 28-30 dhe 33-35 për aktivet dhe detyrimet financiare për të cilat zbatohet ky seksion.

KONTABILITETI MBROJTËS

66. Nëse plotësohen kriteret e specifikuar, një njësi ekonomike mund të caktojë një marrëdhënie mbrojtëse midis një instrumenti mbrojtës dhe një zëri të mbrojtur në mënyrë të tillë, që të kualifikohet për kontabilitetin mbrojtës. Kontabiliteti mbrojtës lejon që fitimi ose humbja në instrumentin mbrojtës dhe në zërin e mbrojtur, të njihet në fitim ose humbje në të njëjtën kohë.

67. Për t'u kualifikuar për kontabilitetin mbrojtës, një njësi ekonomike duhet të plotësojë të gjitha kushtet e mëposhtme:

- (a) njësi ekonomike përcakton dhe dokumenton marrëdhënien mbrojtëse në të cilën rreziku që duhet mbrojtur, zëri i mbrojtur dhe instrumenti mbrojtës, janë të identifikuar qartazi dhe rreziku në zërin e mbrojtur është rreziku që mbrohet me instrumentin mbrojtës
- (b) rreziku i mbrojtur është një nga rreziqet e specifikuar në paragrafin 68
- (c) instrumenti mbrojtës është specifikuar në paragrafin 70
- (d) njësi ekonomike pret që instrumenti mbrojtës të jetë tepër efektiv në kompensimin e rrezikut të caktuar i mbrojtur.

Efektiviteti i një mbrojtjeje është shkalla në të cilën ndryshimet në vlerën e drejtë ose rrjedhën e parave të zërit të mbrojtur që i atribuohen rrezikut të mbrojtur kompensohen nga ndryshimet në vlerën e drejtë ose rrjedhën e parave të instrumentit mbrojtës.

68. Ky seksion lejon kontabilitetin mbrojtës vetëm për rreziqet e mëposhtme:

- (a) rrezikun e normës së interesit të një instrumenti borxhi të matur me kosto të amortizuar
- (b) rrezikun e këmbimit valutor ose të normës së interesit në një angazhim të përcaktuar apo të një transaksioni parashikues me probabilitet të lartë
- (c) rrezikun e çmimit të një malli që mbahet, ose në një angazhim të përcaktuar ose transaksion parashikues me probabilitet të lartë për të blerë ose shitur një mall
- (d) rrezikun e këmbimit të monedhave të huaja në një investim neto në një operacion të huaj.

69. Rreziku i këmbimit të monedhave të huaja për një instrument borxhi të matur me kosto të amortizuar nuk është në listën e mësipërme të kontabilitetit mbrojtës, sepse nuk do të kishte ndonjë efekt të rëndësishëm në pasqyrat financiare. Instrumentet financiare bazë, dëftesat e borxhit dhe huatë e arkëtueshme / të pagueshme zakonisht maten me kosto të amortizuar (shih paragrafin 5 (d). Kjo do të përfshijë detyrimet e përcaktuara në një monedhë të huaj. Paragrafi 15 në SKK 12 *Efektet e ndryshimeve të kurseve të këmbimit* kërkon që çdo ndryshim në vlerën kontabël neto të llogarisë së pagueshme për shkak të një ndryshimi në kursin e këmbimit të njihet në fitim ose në humbje. Prandaj, si ndryshimi në vlerën e drejtë të instrumentit mbrojtës (kontrata e ndër-shkëmbimit të monedhave) dhe ndryshimi në vlerën kontabël neto të llogarive të pagueshme në lidhje me ndryshimin e kursit të këmbimit, do të njihen në fitim ose humbje dhe duhet të kompensojnë njëri-tjetrin, përveçse deri në masën e diferencës midis normës së çastit (në të cilën detyrimi është i matur) dhe normës së ardhshme (në të cilën është matur kontrata e shkëmbimit).

70. Ky seksion lejon kontabilitetin mbrojtës vetëm në qoftë se instrumenti mbrojtës plotëson të gjitha termat dhe kushtet në vijim:

a) është një kontratë për norma interesi swap, një kontratë swap e këmbimit të monedhave të huaja, një kontratë e ardhshme këmbimi e monedhave të huaja, ose një kontratë e ardhshme këmbimi të mallrave që pritet të jetë shumë efektive në kompensimin e një rreziku të identifikuar në paragrafin 67 që është përcaktuar si rrezik i mbrojtur.

(b) përfshin një palë të jashtme në lidhje me njësinë raportuese (dmth. e jashtme me grupin, segmentin apo njësinë ekonomike të veçantë për të cilën raportohet).

(c) shuma e imagjinuar e tij është e barabartë me shumën e caktuar të principalit apo shumën e imagjinuar të zërit të mbrojtur.

(d) ka një datë të caktuar maturimi jo më vonë se:

(i) maturimi i instrumentit financiar të mbrojtur,

(ii) shlyerja e prituri e angazhimit në blerjen ose shitjen e mallrave, apo

(iii) ndodhja e transaksionit parashikues me probabilitet të lartë të monedhës së huaj ose të mallit që është i mbrojtur.

(e) nuk ka parapagim, ndërprerje të hershme ose zgjerim të karakteristikave.

Mbrojtja e rrezikut të normës fikse të interesit të një instrumenti financiar të njohur ose rrezikut të çmimit të një malli të mbajtur

71. Në qoftë se kushtet e dhëna në paragrafin 67 janë përmbushur dhe rreziku i mbrojtur është ekspozimi ndaj një rreziku në normën fikse të interesit të një instrumenti borxhi të matur me kosto të amortizuar, ose rrezikut të çmimit të një malli që mbahet, njësia ekonomike do të:

(a) njohë instrumentin mbrojtës si një aktiv ose detyrim dhe ndryshimin në vlerën e drejtë të instrumentit mbrojtës në fitim ose humbje, dhe

(b) njohë ndryshimin në vlerën e drejtë të zërit të mbrojtur lidhur me rrezikun e mbrojtur, në fitim ose humbje dhe si një rregullim të vlerës kontabël neto të zërit të mbrojtur.

72. Nëse rreziku i mbrojtur është rreziku i normës fikse të interesit të një instrumenti borxhi të matur me kosto të amortizuar, njësia ekonomike do të njohë shlyerjet periodike neto në para të kontratës së këmbimit të normave të interesit, që është instrument mbrojtës, në fitim ose humbje në periudhën në të cilën shlyerjet neto konstatohen.

73. Njësia ekonomike do të ndërpresë kontabilitetin mbrojtës të specifikuar në paragrafin 71 nëse:

(a) instrumentit mbrojtës i ka mbaruar afati ose është shitur ose ndërprerë;

(b) mbrojtja nuk i plotëson kushtet për kontabilitetin mbrojtës, të specifikuar në paragrafin 67 ose

(c) njësia ekonomike heq dorë nga përcaktimi.

74. Nëse kontabiliteti mbrojtës është ndërprerë dhe zëri i mbrojtur është një aktiv ose detyrim me kosto të amortizuar që nuk është çregjistruar, çdo fitim apo humbje e njohur si rregullim i vlerës kontabël neto të zërit të mbrojtur amortizohet në fitim ose humbje duke përdorur metodën efektive të interesit mbi jetën e mbetur të instrumentit të mbrojtur.

Mbrojtja e rrezikut të normës variabël të interesit të një instrumenti financiar të njohur, rrezikut të këmbimit të monedhave të huaja, ose rrezikut të çmimit të mallrave në një angazhim të përcaktuar apo transaksion parashikues me probabilitet të lartë, ose një investimi neto në një operacion të huaj

75. Në qoftë se kushtet e dhëna në paragrafin 67 janë përmbushur dhe rreziku i mbrojtur është:

- (a) rrezik i normës variabël të interesit të një instrumenti borxhi të matur me kosto të amortizuar,
- (b) rrezik i këmbimit të monedhave të huaja në një angazhim të përcaktuar apo i një transaksioni parashikues me probabilitet të lartë,
- (c) rrezik i çmimit të mallrave në një angazhim të përcaktuar ose i transaksionit parashikues me probabilitet të lartë, ose
- (d) rrezik i këmbimit të monedhave të huaja në një investim neto në një operacion të huaj,

atëherë njësia ekonomike do të njohë në të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse pjesën e ndryshimit në vlerën e drejtë të instrumentit mbrojtës që ishte efektive në kompensimin e ndryshimit në vlerën e drejtë ose të rrjedhjeve monetare të pritshme të zërit të mbrojtur. Njësia ekonomike do të njohë në fitim ose në humbje çdo tejkallim të vlerës së drejtë të instrumentit mbrojtës mbi ndryshimin në vlerën e drejtë të rrjedhjeve monetare të pritshme (i quajtur nganjëherë joefektivitet i mbrojtjes). Fitimi ose humbja e mbrojtjes, e njohur në të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse do të riklasifikohet në fitim ose humbje kur zëri i mbrojtur njihet në fitim ose humbje, ose kur përfundon marrëdhënia mbrojtëse.

76. Nëse rreziku i mbrojtur është rreziku i normës variabël të interesit në një instrument borxhi të matur me koston e amortizuar, njësia ekonomike më pas do të njohë në fitim ose në humbje shlyerjet neto periodike në para të normave të interesit të kontratës swap që është instrument mbrojtës në periudhën në të cilën konstatohen shlyerjet neto.

77. Njësia ekonomike do të ndërpresë kontabilitetin mbrojtës të specifikuar në paragrafin 75 nëse:

- (a) instrumentit mbrojtës i ka mbaruar afati ose është shitur apo ndërprerë;
- (b) mbrojtja nuk i plotëson kushtet për kontabilitetin mbrojtës, të specifikuara në paragrafin 67;
- (c) në një mbrojtje të një transaksioni parashikues me probabilitet të lartë, transaksioni parashikues nuk është më me probabilitet të lartë; ose
- (d) njësia ekonomike heq dorë nga ky klasifikim (përcaktim).

Nëse transaksioni parashikues nuk pritet të ndodhë apo nëse instrumenti i borxhit i mbrojtur i matur me koston e amortizuar është çregjistruar, çdo fitim ose humbje e instrumentit mbrojtës që është njohur në të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse, do të riklasifikohet nga të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse në fitim ose humbje.

SHËNIMET SHPJEGUESE PËR INSTRUMENTET E TJERA FINANCIARE

78. Një njësi ekonomike duke zbatuar këtë seksion do të japë të gjitha informacionet shpjeguese të kërkuara në seksionin 1 duke përfshirë në këto shpjegime instrumentet financiare që janë brenda objektit të këtij seksioni, si dhe ato që janë brenda objektit të seksionit 1. Përveç kësaj, në qoftë se

njësia ekonomike përdor kontabilitetin mbrojtës, ajo do të japë informacione shpjeguese shtesë sipas paragrafëve 79-81.

79. Një njësi ekonomike duhet të japë informacionin shpjegues në vijim veçmas për secilin prej katër llojeve të rreziqeve të përshkruara në paragrafin 68:

- (a) një përshkrim të mbrojtjes
- (b) një përshkrim të instrumenteve financiare të përcaktuara si instrumente mbrojtës dhe vlerat e tyre të drejta në datën e raportimit
- (c) natyrën e rreziqeve që mbrohen, duke përfshirë një përshkrim të zërit të mbrojtur.

80. Nëse një njësi ekonomike përdor kontabilitetin mbrojtës për një mbrojtje ndaj rrezikut të normës fikse të interesit ose rrezikut të çmimit për një mall të mbajtur (paragrafët 71-74) ajo do të japë informacionin shpjegues në vijim:

- (a) shumën e ndryshimit në vlerën e drejtë të instrumentit mbrojtës të njohur në fitim ose humbje.
- (b) shumën e ndryshimit në vlerën e drejtë të instrumentit të mbrojtur të njohur në fitim ose humbje.

81. Nëse një njësi ekonomike përdor kontabilitetin mbrojtës për një mbrojtje të rrezikut të normës variabël të interesit, rrezikut të këmbimit të monedhave të huaja, rrezikut të çmimit të mallrave në një angazhim të përcaktuar apo transaksion parashikues me probabilitet të lartë, ose të një investimi neto në një operacion të huaj (paragrafet 75-77), ajo do të japë informacion shpjegues për sa vijon:

- (a) periudhat kur pritet të ndodhin rrjedhjet e mjeteve monetare dhe kur ato pritet të ndikojnë në fitim ose humbje
- (b) një përshkrim të çdo transaksioni parashikues për të cilin ishte përdorur më parë kontabiliteti mbrojtës, por i cili nuk pritet më të ndodhë
- (c) madhësinë e ndryshimit në vlerën e drejtë të instrumentit mbrojtës që është njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse gjatë periudhës (paragrafi 75)
- (d) shumën që riklasifikohet nga të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse në fitim apo humbje për periudhën (paragrafet 75-77)
- (e) madhësinë e çdo tejkalimi të vlerës së drejtë të instrumentit mbrojtës mbi ndryshimin në vlerën e drejtë të rrjedhave të pritshme të mjeteve monetare që është njohur në fitim ose humbje (paragrafi 72).

PARAQITJA E INSTRUMENTEVE FINANCIARE NË PASQYRAT FINANCIARE

82. Aktivet dhe detyrimet financiare, dhe të ardhurat dhe shpenzimet e lidhura me to do të paraqiten në pasqyrën e pozicionit financiar dhe në pasqyrën e performancës, në përputhje me kërkesat e SKK 2 *Paraqitja e pasqyrave financiare*.

DATA E HYRJES NË ZBATIM

83. Ky Standard do të zbatohet në pasqyrat financiare që mbulojnë periudha kontabël, që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2015. Ndryshimet e këtij Standardi do të zbatohen në pasqyrat financiare që mbulojnë periudhat kontabël që fillojnë më ose pas datës 1 janar 2020. Ky Standard duhet të zbatohet në mënyrë prospektive. Ndryshimet me datë efektive 1 janar 2020 do të zbatohen në mënyrë prospektive.

KRAHASIMI ME SNRFPËR NVM-të (2009)

84. Tabela më poshtë tregon se si korrespondojnë paragrafët e këtij Standardi me SNRF për NVM-të përkatëse. Paragrafët janë trajtuar si korresponduese, nëse ato trajtojnë në përgjithësi të njëjtën çështje, pavarësisht nga fakti që përshkrimet në seksionet e referuara mund të kenë ndryshime.

Paragrafët sipas SKK 3	Paragrafët sipas SNRF për NVM 2009
Paragrafi 46	Sek 12.1
Paragrafi 47	Asnjë
Paragrafi 48	Sek 12.3
Paragrafi 49	Sek 12.4
Paragrafi 50	Sek 12.5
Paragrafi 51	Sek 12.6
Paragrafi 52	Sek 12.7
Paragrafi 53	Sek 12.8
Paragrafi 54	Sek 12.9
Paragrafi 55	Sek 11.27
Paragrafi 56	Sek 11.28
Paragrafi 57	Sek 11.29
Paragrafi 58	Sek 11.30
Paragrafi 59	Sek 11.31
Paragrafi 60	Sek 11.32
Paragrafi 61	Sek 12.10
Paragrafi 62	Sek 12.11
Paragrafi 63	Sek 12.12
Paragrafi 64	Sek 12.13
Paragrafi 65	Sek 12.14
Paragrafi 66	Sek 12.15
Paragrafi 67	Sek 12.16
Paragrafi 68	Sek 12.17 (Paragrafi i parë)
Paragrafi 69	Sek 12.17 (Paragrafi i dytë)
Paragrafi 70	Sek 12.18
Paragrafi 71	Sek 12.19
Paragrafi 72	Sek 12.20
Paragrafi 73	Sek 12.21
Paragrafi 74	Sek 12.22
Paragrafi 75	Sek 12.23
Paragrafi 76	Sek 12.24
Paragrafi 77	Sek 12.25
Paragrafi 78	Sek 12.26
Paragrafi 79	Sek 12.27
Paragrafi 80	Sek 12.28
Paragrafi 81	Sek 12.29
Paragrafi 82	Asnjë